

MARCVS TVL-

LIVS CICERO TERENCE

sua salutem plurimam dicit. Familiar.

lib. 14. Epist. 22.

*Si uales bene est, ego ualeo. Nos
quotidie tabellarios uestros ex
pectamus: qui si uenerint, for-
tasse erimus certiores, quid no-
bis faciendum sit, faciemusq; te
statim certiozem. Valetudinem*

tuam cura diligenter. Vale. Kalend. Septemb.

TVLL. TERENCE SVAE S.P.D. 14. 21.

*Si uales bene est, ego ualeo. Da operam ut conua-
lescas: quod opus erit, ut res tempusq; postu-
lat, provideas, atq; administres: & ad me de omni-
bus rebus quam saepissimè litteras mittas. Vale.*

TVLL. TERENCE SVAE S.P.D. 14. 8.

*Si uales bene est, ego quidè ualeo. Valetudinem
tuam uelim cures diligentissimè. Nam mihi et
scriptum, & nuntiatum est, te in febrim subito in-
cidisse. Quod celeriter me fecisti de Cæsaris litte-
ris certiozem, fecisti mihi gratum. Item posthac, si
quid acciderit noui, facies ut sciam. Cura ut uale-
as. Vale. datum IIII. Nonas Iunias.*

TVLL. TERENCE SVAE S.P.D. 14. 24.

LIBER

SI uales bene est, ego ualeo. Nos neq; de Cæsaris aduentu, neq; de litteris, quas Philotimus habere dicitur, quicquã adhuc certi habemus. Si quid erit certi, faciam te statim certiorẽ. Valetudinem tuam fac ut cures. Vale 4. Idus Sext.

TULL. TERENTIAE SVAE S.P.D. 14. 23.

SI uales bene est, ego ualeo. Reddita mihi iam standẽ sunt à Cæsare litteræ satis liberales: & ipse opinione celerius uenturus esse dicitur. Cui utrum obuiam procedam, an hic eũ expectem, cum constituero, faciam te certiozem. Tabellarios mihi uelim quam primum remittas. Valetudinem tuam cura diligenter. Vale. Pridie Idus Sext.

TULL. TERENTIAE SVAE S.P.D. 14. 17.

SI quid haberem, quod ad te scriberem, facerẽ Sid & pluribus uerbis, & sæpius. Nũc quæ sunt negotia uides. Ego autẽ quomodo sim affectus, ex Lepta, & Trebatio poteris cognoscere. Tu fac, ut tuam, & Tulliaẽ ualetudinem cures. Vale.

TULL. TERENTIAE SVAE S.P.D. 14. 15.

SI uales bene est, ego ualeo. Constitueramus, ut ad te antea scripseram, obuiam Ciceronẽ Cæsari mittere: sed mutauimus consilium, quia de illius aduẽtu nihil audiebamus. De ceteris rebus, etsi nihil erat noui, tamen quid uelimus, & quid hoc tempore putemus opus esse, ex Sicca poteris cognoscere. Tulliam adhuc mecum teneo. Valetudinem

P R I M V S.

dinem tuam cura diligenter. Vale duodecimo Ka-
lend. Quinctil.

T V L L. T E R E N T I A E S V A E S. P. D. I 4. I 9.

IN maximis meis doloribus excruciat me uale-
tudo Tulliae nostrae. De qua nihil est, quod ad
te plura scribam: tibi enim aequè magnae curae esse
certo scio. Quod me propius uultis accedere, ui-
deo ita esse faciendum: etiam ante fecissem, sed me
multa impediunt, quae ne nunc quidem expedita
sunt. Sed à Pomponio expecto litteras, quas ad me
quàm primum perferendas cures uelim. Da ope-
ram ut ualeas.

M. T. C. T E R E N T I A E S V A E S. P. D. I 4. I 2.

QUOD nos in Italiam saluos uenisse gaudes,
perpetuo gaudeas uelim. Sed perturbatè
dolore animi, magnisq; iniurijs, metuo ne id cõsiliij
ceperimus, quod non facile explicare possimus.
Quare quantum potes adiuua. Quid aut possis, mi-
hi in mentem non uenit. In uiam quod te des hoc
tempore, nihil est. Et longum est iter, Et non tutũ:
Et non uideo, quid prodesse possis, si ueneris. Vale.
Datum pridie Nonas Nouemb. Brundisio.

M. T. C. T E R E N T I A E S V A E S. P. D. I 4. I I.

SI uales bene est, ego ualeo. Tullia nostra uenit
ad me pridie Idus Iunij: cuius summa uirtute,
Et singulari humanitate grauiore etiam sum dolo-
re affectus, nostra factum esse negligētia, ut longe

LIBER

alia in fortuna esset, atque eius pietas ac dignitas postulabat. Nobis erat in animo Ciceronem ad Cæsarem mittere, & cum eo Cn. Saliustium. Si profectus erit, faciam te certiolem. Valetudinem tuam diligenter cura. Vale. xvij Kal. Quinct.

TULLIVS ET CICERO S. D. TIRONI SVO 16.2.

Septimum iam diem Corcyrae tenebamur, quod autem pater, et filius Buthroti. solliciti eramus de tua valetudine mirum in modum: nec mirabamur nihil à te litterarum. ijs enim ventis istinc nauigatur, qui si essent, nos Corcyrae non sederemus. Cura igitur te, & confirma: & cum commodè, et per valetudinem, & per anni tempus nauigare poteris, ad nos amantissimos tui ueni. Nemo nos amat, qui te non diligit. Carus omnibus, expectatusq; uenies. Cura ut ualeas etiam atq; etiam Tiro noster. Vale. xv. Kal. Nouemb. Corcyrae.

TULLIVS TIRONI SVO S. P. D. 16.4.

Non queo ad te, nec lubet scribere, quo animo sim affectus: tantum scribo, & tibi, & mihi maxime uoluptati fore, si te firmum quam primum uidero. Tertio die abs te ad Alyziam accesseramus. Is locus est citra Leucadem stadia cxx. Leucade aut te ipsum, aut tuas litteras à Marione putabam me accepturum. Quantum me diligis, tantum fac ut ualeas, uel quantum te à me scis diligi. Nonis Nouemb. Alyzia.

Cicero

P R I M V S.

CIC. FILIVS TIRONI SVO S. 16.25.

Etsi iusta, & idonea usus es excusatione in
 termissionis litterarum tuarum: tamen id ne
 sepius facias rogo. Nam & si de Reip. rumoribus
 et nuntijs certior fio, & de sua in me uolūtate sem
 per ad me perscribit pater: tamen de quauis mini
 ma re scripta à te ad me epistola semper fuit gra
 tissima. Quare cū in primis tuas desiderē litteras,
 noli cōmittere, ut excusatione potius expleas offi
 cium scribendi, quàm assiduitate litterarum. Vale.

M. T. C. SERVIO SVLPICIO S. D. P. 13.26.

Hagesaretus Larissæus magnis meis benefi
 cijs ornatus in consulatu meo, memor &
 gratus fuit, meq; postea diligentissimè coluit. Eum
 tibi magnopere cōmendo, ut & hospitem meū, &
 familiarem meum, & gratum hominem, & uirum
 bonū, & principem ciuitatis suæ, & tua necessitu
 dine dignissimum. Pergratum mihi feceris, si dede
 ris operam, ut is intelligat hanc meam commenda
 tionem magnum apud te pondus habuisse. Vale.

M. T. C. TREBATIO S. D. 7.19.

Epistolam tuam, quam accepi ab L. Aruntio
 conscidi innocentem: nihil enim habebat, q̄
 non uel in concione rectè legi posset. Sed & Arun
 tius ita te mandasse aiebat, & tu adscripseras. Ve
 rum illud esto. nihil te ad me postea scripsisse de
 miror, præsertim iam nouis rebus. Vale.)

A 5

M. T. C.

LIBER

M. T. C. Q. VALERIO. Q. F. S. P. D. 13. 7.

P Cornelius, qui tibi has litteras reddidit, est
 • mihi à P. Cuspio commendatus: cuius caussa
 quantopere cuperem, deberemq; profectò ex me
 facile cognouisti. Vehemèter te rogo, ut cures, ut
 ex hac commendatione mihi Cuspius quàm maxi-
 mas, quàm primum, quàm sæpiusimè gratias agat.

M. T. C. C. MEMMIO S. D. 13. 3.

Avlum Fusium unum ex meis intimis, obser-
 uantissimū, studiosissimumq; nostri, erudi-
 tum hominē, et summa humanitate, tuaq; amicitia
 dignissimū, uelim ita tractes, ut mihi coram recepi-
 sti. Tam mihi gratum id erit, quàm quod gratissi-
 mum. ipsum præterea summo officio, & summa ob-
 seruantia tibi in perpetuum deuinxeris. Vale.

M. T. C. C. CORNIFICIO S. P. D. 12. 26.

Sextus Aufidius, & obseruantia, qua me colit,
 Saccedit ad proximos, & splendore equiti Ro-
 mano nemini cedit. Est aut ita temperatis, modera-
 tisq; moribus, ut summa seueritas summa cum hu-
 manitate iungatur. Cuius tibi negotia, quæ sunt in
 Africa, ita cōmendo, ut maiore studio, magis uè ex
 animo commendare non possim. Pergratum mihi
 feceris, si dederis operam, ut is intelligat meas
 apud te litteras maximum pondus habuisse. Hoc te
 uehementer mi Cornifici rogo. Vale.

CICERO BASILIO. S. 6. 16.

Tibi

P R I M V S.

Tibi gratulor, mihi gaudeo: te amo, tua tueor.
à te amari, & quid agas, quidq; istic agatur
certior fieri uolo. Vale.

D. B R V T V S I M P. M. C I C. S. P. D. I I. 4.

Si de tua in me uoluntate dubitarem, multis à
te uerbis peterem, ut dignitatem meam tuere-
re: sed profectò est ita, ut mihi persuasi, me tibi
esse curæ. Progressus sum ad inalpinos cum exerci-
tu, non tam nomen captans imperatorium, quã cu-
piens militib. satisfacere, firmosq; eos ad tuendas
nostras res efficere: quod mihi uideor consecutus.
Nam & liberalitatem nostram, & animum sunt
expertum: cum omnium bellicosissimis bellum gessi:
multa castella cepi, multa uastau. Non sine caussa
ad Senatum litteras misi. Adiua nos tua senten-
tia: quod cum facies, ex magna parte cõmuni com-
modo inseruieris. Vale.

M. T. C. S E R V I O S V L P I T I O. S. P. D. I 3. 21.

A Sclapone Patrensi medico utor ualde fa-
miliariter, eiusq; tum consuetudo mihi iu-
cunda fuit, tum etiã ars, quam sum expertus in ua-
letudine meorũ. In qua mihi tum ipsa scientia, tum
etiã fidelitate, beneuolentiaq; satisfecit. Hunc
igitur tibi commendo & à te peto, ut des operam,
ut intelligat, diligẽter me scripsisse de se, meamq;
commendationem usui magno sibi fuisse. Erit id
mihi uehementer gratum. Vale.

M. T. C.

LIBER

M. T. C. A M P I O. S. D. IO. 29.

DE meo studio erga salutem, & incolumitatem tuam, credo te cognoscere ex litteris tuorū, quibus me cumulatissimè satis fecisse certè scio: nec ijs concedo, quanq̄ sunt singulari in te benevolentia, ut te saluum malint, quā ego. Illi mihi necesse est concedant, ut tibi plus, quā ipsi hoc tempore prodesse possim: quod quidem nec destitit facere, nec desistam: & iam in maxima re feci, & fundamenta ieci salutis tuæ. Tu fac bono animo magnoq; sis, meq; tibi nulla in re defuturum esse confidas. Pridie Nonas Quinctileis. Vale.

M. T. C. M. M A R I O. S. P. D. 7. 4.

AD VII. Kal. in Cumanū ueni cum Libone tuo, uel nostro potius: in Pompeianum statim cogito. Sed faciā te ante certiozem. Te cum semper ualere cupio, tum certè, dum hīc sumus. Vides enim quanto post unā futuri sumus. Quare si quod constitutum cum podagra habes, fac in alium diem differas. Cura igitur, ut ualeas: & me hoc bi- duo, aut triduo expecta. Vale.

CIC. P L A N. I M P. C O N S. D E S. S. P. D. IO. 14.

O Gratiam famam biduo ante uictoriā, de subsidio tuo, de studio, de celeritate, et de copijs atq; etiam hostibus fuis: spes omnis in te est. Fugisse enim ex proelio Mutinensi dicuntur notissimi latronum duces. Est enim non minus gratum,
extrema

P R I V M S.

extrema delere, quàm prima depellere. Equidem expectabam iam tuas litteras, idq; cū multis. Sperabamq; etiam Lepidum temporibus admonitum, tecum, & Reip. satis esse facturum. In illam igitur curam incumbe mi Plance, ut ne qua scintilla te terrimi belli relinquatur. Quod si erit factum, & Rempub. diuino beneficio affeceris, & ipse æternam gloriam consequere. Tertio Idus Maij. Vale.

M. T. C. P A P I R I O P E T O S. D. 9. 23.

Heri ueni in Cumanum, cras ad te fortasse. Sed cum certū sciam, faciam te paulo ante certiorē. Etsi Marcus Ceparius, cū mihi in silua Gallinaria obuiā uenisset, quæsissimq; quid ageres, dixit te in lecto esse, quòd ex pedib. laborares: tuli scilicet molestē, ut debui: sed tamē cōstitui ad te uenire, ut & uiderem te, & uiserem, & cenarem etiā. Non enim arbitror cocū etiam te arthri cum habere. Expecta igitur hospitem cū minime edacem, tum inimicum cœnis sumptuosis. Vale.

M. C I C. S. P. D. C N. P L A N C I O. 4. 15.

Accepi perbreueis tuas litteras: quibus id, quod scire cupiebam, cognoscere non potui: cognoui autem id, quod mihi dubium non fuit. Nam quàm fortiter ferres communeis miserias, nō intellexi: quàm me amares, facile perspexi, sed hoc scieram boni: illud si scissem, ad id meas litteras accommodassem. Sed tamen etsi antea scripsi,
que

LIBER

que existimaui scribi oportere, tamen hoc tempore breuiter commonendum putauit, ne quo periculo te proprio existimares esse: in magno omnes, sed tamē in communi sumus. Quare non debes aut propriam fortunam, ac præcipuam postulare, aut communem recusare. Quapropter eo animo simus inter nos, quo semper fuimus. Quod de te sperare, de me præstare possunt. Vale.

CICERO DOLABELLAE S. D. 9. 12.

Gratulor Baijs nostris, siquidem, ut scribis, salubres repete factæ sunt, nisi forte te amant, & tibi assentantur, & tam diu dum ades, sunt oblita sui. Quod quidem si ita est, minime miror, cælum etiam et terras uim suam, si tibi ita eueniat dimittere. Orationculam pro Deiotaro, quam requireras, habebam mecum, quod non putaram. Itaque eam tibi misi. Velim sic legas, ut causam tenuem, et inopem, nec scriptione magnopere dignā. Sed ego hospiti ueteri, & amico munusculum mittere uolui leuidensæ crasso filo, cuiusmodi ipsius solent esse munera. Tu uelim animo sapienti fortiq; sis: ut tua moderatio, & grauitas aliorum infamet iniuriam. Vale.

M. T. C. C. CVRIONI S. P. D. 23.

Epistolarum genera multa esse non ignoras: sed unum illud certissimum, cuius causa inuenta res ipsa est, ut certiores faceremus absentes, si quid

P R I V M S.

Nihil quid esset, quod eos scire, aut nostra, aut ipsorum
 interesset. Huius generis literas à me profecto non
 expectas: domesticarum enim rerum tuarum habes
 & scriptores & nuntios. In meis autem rebus ni-
 hil est sane noui. Reliqua sunt epistolarum genera
 duo, quæ me magnopere delectant: unum familiare
 & iocosum, alterum seuerum & graue. Vtro me-
 minus deceat uti, non intelligo. Iocor ne tecum per
 literas? Ciuem me hercule, non puto esse, qui tem-
 poribus his ridere possit. An grauius aliquid scri-
 bam? quid est, quod possit grauius à Cicerone scri-
 bi ad Curionem, nisi de Rep. Atque in hoc genere
 hæc mea causa est, ut neq; ea, quæ nunc sentio, ue-
 lim scribere. Quamobrem, quoniam mihi nullum
 scribendi argumentum relictum est, utar ea clau-
 sula, qua solco, teq; ad studium summæ laudis co-
 hortabor. Est enim tibi grauis aduersaria constitu-
 ta, & parata incredibilis quædam expectatio: quæ
 tu una re facillime uinces, si hoc statueris, quarum
 laudum gloriam admiraris, quibus artibus eæ lau-
 des comparantur, in ijs esse elaborandum. In hanc
 sententiam scriberem plura, nisi te tua sponte satis
 incitatum esse confiderem. Et hoc quicquid attigi,
 non feci inflammandi tui causa, sed testificandi
 amoris mei.

Vale.

M. T. C. IMPERATOR M. COELIO

AEDILI CURVLI S.P.D. 2. 13.

Marco

LIBER

Marco Fabio uiro optimo, & homine doctissimo familiarissime utor, mirifice que eum diligo, cum propter summum ingenium eius, summamque doctrinam, tum propter singularem modestiam eius negotium sic uelim suscipias, ut si esset res mea. Noui ego uos magnos patronos: hominem occidat oportet, qui uestra opera uti uelit. Sed in hoc homine nullam accipio excusationem. Omnia relinques, si me amabis, cum tua opera Fabius uti uolet. Ego res Romanas uehementer exspecto, & desidero, in primisque quid agas scire cupio: nam iam diu propter hiemis magnitudinem nihil noui ad nos afferebatur. Vale.

CICERO TREBATIO S.P.D 7. 23.

Iluseras heri inter scyphos, quod dixeram controuersiam esse: posset ne haeres, quod furtum antea factum esset, recte furti agere. Itaque etsi domum bene potus, seroque redieram: tamen id caput, ubi haec controuersia est, notauit, et descriptum tibi misi, ut scires id, quod tu neminem sensisse dicebas Sextum Aelium, M. Manilium, M. Brutum sensisse. Ego tamen Scaeuola, & Testae assentior. Vale

M.T.C. D. BRUTO IMP. S.P.D. II. 15.

Et si mihi tuae litterae iucundissimae sunt, tamen iucundius fuit, quod in summa occupatione tua Planco collega mandasti, ut te mihi per litteras excusaret: quod fecit ille diligenter. Mihi
autem

P R I M V S.

autem nihil amabilius officio tuo & diligētia. Cōiunctio tua cum collega, concordiaq; uestra, quae litteris omnibus declarata est, S. P. Q. R. gratissima accidit. Quod superest, perge mi Brute, & iam non cum alijs, sed tecum ipse certa. Plura scribere non debeo, praesertim ad te, quo magistro breuitatis uti cogito. Litteras tuas uehementer expecto, & quidem taleis, quales maxime opto.

M. C I C E R O T. F V R F A N O P R O

C O S. S. D. 6. 9.

C Vm A. Cæcina tanta mihi familiaritas, cōsuetudoq; semper fuit, ut nulla maior esse possit. Nam & patre eius claro homine, et forti uiro plurimum usi sumus, & hunc à puero (quod & spem mihi magnā afferebat summæ probitatis summæq; eloquentiæ, & uiuebat mecum coniunctissimè, non solū officijs amicitiae sed etiam studijs cōmuniibus) sic semper dilexi, ut non ullo cū homine cōiunctius uiuerem. Nihil attinet me plura scribere. quàm mihi necesse sit eius salutē, & fortunas quibuscunq; rebus possim tueri, uides. Reliquū est, ut, cum cognorū pluribus rebus, quid tu & de bonorū fortuna, et de Reip. calamitatibus sentires, nihil à te petā, nisi ut ad eam uoluntatem, quā tua spōite erga Cæcinam habiturus esses, tantus cumulus accedat cōmendatione mea, quanti me à te fieri intelligo. Hoc mihi gratius facere nihil potes. Vale.

E

M. C.

L I B E R

M.C. CORNIFICIO COLLEGAE S. 12.26.

GRatæ mihi tuæ litteræ, nisi quod Sinuessani diuersoriolum contempsisti. Quam quidem contumeliã uilla pusilla iniquo animo feret, nisi in Cumano, & Pompeiano reddideris $\pi\alpha\upsilon\tau\alpha\ \omega\delta\epsilon\ \tau\alpha\upsilon\tau\omega\mu$. Sic igitur facies, meq; amabis, et scripto aliquo laceffes. Ego enim respondere facilius possum, quam prouocare. Quod si, ut est, cessabis, laceffam, ne tua ignauia etiã inertiam afferat. Plura otiosus: hæc cum essem in senatu exarauī. Vale.

M.T.C. CORNIFICIO S.D. 12.21.

CAius Anitius familiaris meus, uir omnibus rebus ornatus, negotiorũ suorum caussa legatus est in Africã legatione libera. eum uelim rebus omnib. adiuues, operamq; des, ut quã commendissimè sua negotia cõficiat. In primisq; quod ei carissimum est, dignitatẽ eius tibi cõmendo. Idq; à te peto, q; ipse in prouincia facere sum solitus nõ rogatus, ut omnibus senatoribus lictores darem, quod idem acceperam, et cognoueram à summis uiris factitatũ. Hoc igitur mi Cornifici facies, ceterisq; rebus omnibus eius dignitati, rei q; si me amas, consules. Id erit mihi gratissimũ. Da operam ut ualeas.

M.T.C. C. CASSIO S.P.D. 12.9.

Breuitas tuarum litterarũ me quoq; breuiter in scribendo facit, et uere ut dicã, non satis occurrit, quod scribam. Nostras enim res in
actis

P R I M V S.

actis perferri ad te certò scio: tuas aut ignoramus.
 Tanquam enim clausa sit Asia, sic nihil perfertur
 ad nos, præter rumores de oppresso Dolabella, sc
 tis illos quidem cōstantes, sed adhuc sine auctore.
 Nos confectum bellum cum putaremus, repente à
 Lepido tuo in summam sollicitudinem adducti su
 mus. Itaq; persuade tibi, maximā Reip. spem in te,
 & in tuis copijs esse. Firmos omnino exercitus ha
 bemus: sed tamen, ut omnia (ut spero) prosperè pro
 cedant, multum interest te uenire. Exigua est enim
 spes Reip. nam nullam nō libet dicere, sed quæcum
 que est, ea despondetur anno cōsulatus tui. Vale.

M. T. C. ACILIO PROC. S. P. D. 13. 31.

Lucius Manlius est Sosis: is fuit Catinēsis, sed
 est una cū reliquis Neapolitanis ciuis Roma
 nus factus, decurioq; Neapoli. Erat enim adscri
 ptus in id municipiū, ante ciuitatē socijs, et Latinis
 datam. Eius frater Catinæ nuper mortuus est: nul
 lam omnino arbitramur de ea hereditate contro
 uersiam eum habiturum. Et est hodie in bonis. Sed
 quando habet præterea negotia uetera in Sicilia
 sua; & hanc hereditatē fraternam, et omnia eius
 tibi commendo. Inprimisq; ipsum uirum optimum,
 mihiq; familiarissimū, his studijs litterarū, doctri
 nēq; præditum, quibus ego maximè delector. Peto
 igitur abs te, ut eum, siue aderit, siue non uenerit
 in Siciliam, in meis intimis, maximeq; necessarijs

LIBER

scias esse. Itaq; tractes, ut intelligat meam commenda-
dationem sibi magno adiumento fuisse. Vale.

TVLL. & CICERO F. & Q. Q. TIRONI HVMA-
NISS. & OPT. S.P.D. 16. I.

Vide quanta in te sit suauitas: duas horas Thy-
rei fuimus: Xenomenes hospes tam te dili-
git, quam si uixerit tecum. Is omnia pollicitus est,
quæ tibi essent opus: facturum puto. Mihi placebat,
si firmior esses, ut te Leucadem deportares, ut ibi
te planè confirmares. Videbis, quid Curio, quid Ly-
soni, quid medico placeat. Volebam ad te Marionem
remittere, quem, cum meliusculè tibi esset, ad me
mitteres: sed cogitavi unas litteras Marionem affer-
re posse, me aut crebras expectare. Poteris igitur,
& facies, si me diligis, ut quotidie sit Acastus in
portu. Multi erunt quibus rectè litteras dare possi-
sis, qui ad me libenter perferant. Equidem Patras
euntem neminem prætermittam. Ego omnem spem tui
diligenter curandi in Curio habeo. nihil potest illo
fieri humanius, nihil nostri amantius. ei te totum tra-
de. Malo te paulò post ualentem, quam statim imbeci-
illum uidere. Cura igitur nihil aliud, nisi ut tu ua-
leas, cetera ego curabo. Etiam atq; etiam uale. Leu-
cade proficiscens. Septimo Idus Nouemb.

TVLL. & CIC. & Q. Q. TIRONI S.P.D. 16. 7.

Tertiam ad te hanc epistolam scripsi eadem
die, magis instituti mei tenendi causa. quia

MACTUS

P R I M V S.

naetus eram, cui darem, quam quod haberem quid
 scriberem. Igitur illa: quantum me diligis, tantum
 adhibe in te diligentiae. Ad tua innumerabilia in
 me officia adde hoc, quod mihi erit gratissimum
 omnium, cum valetudinis rationem, ut spero, habue-
 ris, habeto etiam nauigationis. In Italiam euntibus
 omnibus ad me litteras dabis, ut ego euntem Pa-
 tras neminem praetermitto. Cura, cura te mi Tiro.
 quando non contigit, ut simul nauigares, nihil est,
 quod festines, nec quicquam cures nisi ut ualeas.
 Etiam atque etiam uale. VII. Idus Nouembris.
 Actio uesperis.

TULLIVS TIRONI S.D. 16.12.

EGo uero cupio te ad me uenire, sed uiam ti-
 meo: grauisime egrotasti: inedia, et purga-
 tionibus, et ui ipsius morbi consumptus es. Graues
 solent offensiones esse ex grauibus morbis, si qua
 culpa commissa est. iam ad id biduum, quod fueris
 in uia, dum in Cumanum ueneris, accedent conti-
 nuo ad reditum dies quinque. Ego in Formiano ad
 tertium Kalend. esse uolo. ibi te ut firmum offen-
 dam, mi Tiro, effice. Litterulae meae, siue nostrae tui
 desiderio oblanguerunt. Hac tamen epistola quam
 Acastus attulit, oculos paulum sustulerunt. Pom-
 peius erat apud me, cum haec scribebam. hilariter et
 libenter ei cupienti audire nostra, dixi, sine te o-
 mnia mea muta esse: tu Musis nostris para ut ope-

L I B E R

vas reddas: nostra ad diem dictā fient: docui enim
te, fides ē τὸ μὲν quod haberet. Fac planē ut ualeas
nos ad summum. Vale. 14. Kal.

M. T. C. B R V T O. S. P. D. 3. 15.

L Vcio Titione Strabōe, equite Romano in pri-
mis honesto, & ornato familiarissimē utor.
Omnia mihi cū eo intercedunt iura summæ necessi-
tudinis. Huic in tua prouincia pecuniam debet P.
Cornelius. Ea res à Volcatio, qui Romæ ius dicit,
reiecta in Galliam est. Peto à te hoc diligentius, q̄
si mea res esset, quò est honestius de amicorum pe-
cunia laborare, quam de sua, ut negotium conficien-
dum cures, ipse suscipias, transigas, operamq; des,
quod tibi æquum et rectū uidebitur, ut quam com-
modissima conditione libertus Strabonis, qui eius
rei causa missus est, negotiū conficiat, ad nūmosq;
perueniat. Id et mihi gratissimū erit, & tu ipse L.
Titionē cognosces amicitia tua dignissimū. Quod
ut tibi curæ sit, ut omnia solent esse, quæ me uelle
scis te uehementer etiam atq; etiam rogo. Vale.

M. T. C. S. D. T. F A B I O. 5. 18.

E T si egomet, qui te cōsolari cupio, consolan-
dus ipse sum: propterea, quod nullā rem gra-
uius iam diutuli, q̄ incommodum tuū: tamen te ma-
gnopere non hortor solum, sed etiam pro amore
nostro rogo, atq; oro, te colligas, uirumq; præbeas,
et qua cōditione omnes homines, & quibus tempo-
ribus

P R I M V S.

ribus nati sumus, cogites. Plus tibi uirtus tua dedit, quam fortuna abstulit, propterea quod adeptus es, & non multi homines noui: amisisti quod plurimi homines nobilissimi. Ea denique uidetur conditio impendere legum, iudiciorum, temporum, ut optimè actum cū eo uideatur esse, qui quam leuissima poena ea hac Rep. discesserit. Tu uerò qui et fortunas et liberos habeas, & nos, ceterosque necessitudine & beneuolentia tecum coniunctissimos, quique magnam facultatē sis habiturus nobiscum, & cum omnibus tuis uiuendi, & cū unum sit iudicium ex tam multis quod reprehendatur, ut quod una sententia, eaque dubia potentiae alicuius condonatū existimetur: omnibus his de causis debes istam molestiam quam leuissimè ferre. Meus animus erit in te, liberosque tuos semper, quem tu esse uis, et qui esse debet. Vale.

M. T. C. TREBATIO S. D. 6. 12.

Dolabellam antea tantummodo diligebam, obligatus ei nihil eram: nec erim acciderat mihi opus esse, & ille mihi debebat, & non defueram eius periculis. Nunc tanto sum deuinctus eius beneficio, quod et antea in re, et hoc tēpore in salute tua cumulatissimè mihi satisfecit, ut nemini plus debeam. ¶ Qua in re tibi gratulor ita uehementer, ut te quoque mihi gratulari, quam gratias agere uelim. Alterum omnino non desidero, alterum uerè facere poteris. Quod reliquum est, quando

L I B E R

tibi uirtus, & dignitas tua reditum ad tuos aperu-
it, est tuæ sapientiæ, magnitudinisq; animi, quid
amiseris obliuisci, quid recuperaueris cogitare. Vi-
ues cum tuis, uiues nobiscum. Plus acquisiisti di-
gnitatis, quã amisisti rei familiaris: quæ ipsa tum
esset iucundior, si ulla esset Resp. Vestorius no-
ster familiaris ad me scripsit, te mihi maximas gra-
tias agere. Hæc prædicatio tua mihi ualde grata
est, eaq; te uti facile patior, cum apud alios, tum
me hercule apud Syronem nostrum amicum. Quæ
enim facimus, ea prudentissimo cuiq; maxime pro-
bata esse uolumus. Te cupio uidere quam primum,
Vale.

CICERO TREBATIO S. D. 7. 14.

CHrysippus Vectius Cyri architecti libertus
fecit ut te non immemorem putarem mei: sa-
lutem enim mihi uerbis tuis nuntiauit. Valde iam
lautus es, qui grauere literas ad me dare, homini
præsertim propè domestico. Quod si scribere ob-
litus es, minus multi iam te aduocato causa cadent.
Sin nostri oblitus es, dabo operam, ut istuc ueniam
ante, quàm plane ex animo tuo effluam. Sin æstiuo-
rum timor te debilitat, aliquid excogita, ut fecisti,
de Britannia. Illud quidem perlibenter audiui ex
eodem Chrysippo, te esse Cæsari familiarem: sed
me hercule mallet, id q; erat æquius, de tuis rebus
ex tuis litteris quàm sapissime cognoscere. quod
certe

P R I M V S.

certe ita fieret, si tu maluisses benevolentia, quam
litium iura perdiscere. Sed hæc iocati sumus &
tuo more, & nonnihil etiam nostro. Te ualde ama
mus, nosq; à te amari tum uolumus, tum etiam con
fidimus. Vale.

M. T. C. C. CASSIO. S. P. D. 12. 8.

Scelus affinis tui Lepidi, summamq; leuitatem,
& inconstantiam ex actis, quæ ad te mitti cer
toscio, cognoscere te arbitror. Itaq; nos confecto
bello, ut arbitrabamur, renouatum bellum gerimus,
spemq; omnem in D. Bruto & Planco habemus. Si
uerum quæris, in te & in meo Bruto, non solum ad
presens perfugium, si, quod nolim, aduersi quid
acciderit, sed etiam ad confirmationem perpetue
libertatis. Nos hic de Dolabella audiebamus, quæ
uellemus, sed certos auctores non habebamus. Te
quidem magnum hominem, & presenti iudicio, &
reliqui temporis expectatione scito esse. Hoc tibi
proposito fac, ut ad summa contendas. Nihil est
tantum, quod non populus Romanus à te perfici,
atq; obtineri posse iudicet. Vale.

M. T. C. M. LEPIDO S. P. D. 10. 27.

Quod mihi pro mea summa erga te beneuo
lencia magnæ curæ est, ut quam amplissi
ma dignitate sis, moleste tuli, te Senatui gratias non
egisse, cum esses ab eo ordine ornatus summis hono
ribus. Pacis inter ciues conciliandæ te cupidum esse,

B S letor.

L I B E R

letor. Pacem eam si à seruitute seiungis, consules
 & Reip. & dignitati tuæ. Sin ista pax perditum
 hominem in possessionem impotentissimi domina-
 tus restitutura est, hoc animo scito omnes sanos,
 ut mortem seruituti anteponant. Itaq; sapientius,
 meo quidem iudicio facies, si tu istam pacificatio-
 nem non interpones, quæ neq; Senatui, neq; populo
 neq; cuiquam bono probatur. Sed hæc audies ex a-
 lijs, aut certior fies litteris. Tu pro tua prudentia
 quid optimum factu sit, uidebis.

M. CICE. L. PLAN. IMP. CONS.

DESIG. S. IO. 2.

MEum studium honori tuo pro necessitudine
 ne nostra non defuisset, si aut tutò in se-
 natum, aut honeste uenire potuissem. Sed nec sine
 periculo quisquam liberè de Repub. sentiens, uer-
 sari potest in summa impunitate gladiatorum: nec no-
 stræ dignitatis uidetur esse, ibi sententiam de Rep.
 dicere, ubi me, & melius & propius audiant arma-
 ti, quàm senatores. Quapropter in priuatis rebus
 nullum neq; officium, neq; studium meum desiderabis:
 ne in publicis quidem, si quid erit, in quo interesse
 necesse sit, unquam deero ne cum periculo quidem meo
 dignitati tuæ. In ijs autem rebus, quæ nihilo minus,
 ut ego absim, confici possunt, peto à te, ut me ratio-
 nem habere uelis & salutis, & dignitatis meæ. Vale.

M. CIC. PAPIRIO PAETO. S. D. 9. 19.

Tamen

P R I M V S.

T Amen à malitia non discedis. tenuiculo appa-
 ratu significas Balbū fuisse contentum. Hoc
 uideris dicere, cum reges tam sint continentes, mul-
 to magis consulareis esse oportere. Nescis me ab il-
 lo omnia expiscatum. Recta enim à porta domum
 meam uenisse: neq; hoc admiror, quod non ad tuam
 potius: sed illud, quod nec ad suam. Ego autem tri-
 bus primis uerbis, quid noster Pætus? at ille adiu-
 rans nusquam se unquam libentius. Hoc si uerbis
 assecutus es, aureis ad te afferam non minus ele-
 ganteis: sin autem obsonio, peto à te, ne pluris esse
 Balbos, quam disertos putes. Me quotidie aliud ex
 alio impedit. Sed si me expediero, ut in ista loca ue-
 nire possim, non committam, ut te sero à me certio-
 rem factum putes. Vale.

C. TREBOMIVS M. C. S. 12. 16.

Si uales bene est: ego quidem ualeo. Athenas ue-
 ni a. d. XI. Kal. iunij, atq; ibi, quod maxime o-
 ptabam, uidi filium tuum deditum optimis studijs
 summaq; modestie fama. Qua ex re quantam uolu-
 ptatem ceperim, scire poteris etiam me tacente.
 Non enim nescis quanti te faciam, & quam pro no-
 stro ueterrimo, uerissimoq; amore omnibus tuis eti-
 am minimis commodis, non modo tanto bono gau-
 deã. Noli putare mi Cicero me hoc aurib. tuis da-
 re. Nihil adolscēte tuo atq; adeo nostro (nihil enim
 mihi à te potest esse seiunctū) aut amabilius omnib.

ijs,

L I B E R

is, qui Athenis sunt, est: aut studiosus earum artium, quas tu maxime amas, hoc est, optimarum. Itaque tibi, quod uere facere possum, libenter quoque gratulor: nec minus etiam nobis, quod eum, quem necesse erat diligere, qualiscumque esset, talem habemus, ut libenter quoque diligamus. Qui cum mihi in sermone iniecisset, se uelle Asiam uisere: non modo inuitatus, sed etiam rogatus est a me, ut id potissimum nobis obtinentibus prouinciam faceret. Cui nos, et caritate et amore, tuum officium praestaturos non debes dubitare. Illud quoque erit nobis curae, ut Cratippus una cum eo sit, ne putes in Asia feriatum illum ab ijs studijs, in quae tua cohortatione incitatur, futurum. Nam illum paratum, ut uideo, et ingressum pleno gradu, cohortari non intermittemus, quo in dies longius discendo exercendoque se procedat. Vos quid ageretis in Rep. cum has literas dabam, non sciebam. Audiebam quaedam turbulenta, quae scilicet cupio esse falsa, ut aliquando otiosa libertate fruamur: quod uel minime adhuc mihi contingit. Ego tamen nactus in nauigatione nostra pusillum laxamenti, concinnaui tibi munusculum ex instituto meo: et dictum, cum magno nostro honore a te dictum, conclusi, et tibi infra subscripsi. In quibus uersiculis si tibi quibusdam uerbis $\epsilon\upsilon\delta\upsilon\lambda\omicron\gamma\eta\mu\omicron\nu\epsilon\sigma\epsilon\tau$ uidebor: turpitudine personae eius, in quam liberius inuehimur, nos uindicabit.

Ignosces

P R I M V S.

Ignosces etiam iracundiæ nostræ, quæ iusta est, in
 eiusmodi & homines & ciues. Deinde qui magis
 hoc Lucilio licuerit assumere libertatis, quam no-
 bis? cum, etiam si odio par fuerit in eos, quos læsit,
 tamen certe nõ magis dignos habuerit, in quos tan-
 ta libertate uerborũ incurreret. Tu, sicut mihi pol-
 licitus es, adiunges me quamprimum ad tuos sermo-
 nes. Namq; illud non dubito, quin si quid de inter-
 tu Cesaris scribas, non patiaris me minimam par-
 tem & rei & amoris tui ferre. Vale, & matrem
 meosq; tibi commendatos habe. D. VIII. Kalend.
 Iunias. Athenis.

CICERO CVRIO S. D. 7.32.

FAcile perspexi ex tuis litteris, quod semper
 studui, & me à te plurimi fieri, & te intelli-
 gere quàm mihi carus esses. Quod quando uterq;
 nostrum cõsecutus est, reliquum est, ut officijs cer-
 temus inter nos: quibus æquo animo uel uincam te,
 uel uincam abs te. Acilio non fuisse necesse meas
 dari litteras, facile patior. Sulpicij tibi operam in-
 telligo ex tuis litteris non multũ opus fuisse pro-
 pter res tuas ita contractas, ut quemadmodũ scri-
 bis, nec caput, nec pedes. equidem uellem uti pedes
 haberẽt, ut aliquãdo redires. Vides enim exaruisse
 iam ueterem urbanitatem, ut Põponius noster suo
 iure possit dicere, nisi nos pauci retineamus glo-
 riam antiquam Atticam, ergo is tibi, nos ei succedimus.

L I B E R

dimus. Veni igitur quaeso, ne tantum semen urbanitatis una cum Repub. intereat. Val.

M. T. C. ACILIO PROC. S. P. D. 13. 33.

IN Halesina ciuitate tam lauta q̄ nobili, coniun-
ctissimos habeo, et hospitio, et familiaritate M.
C. Clodios, Archagathū, et Philonem. Sed uereor,
ne, quia complureis tibi praecipue commendo,
exaequare uidear ambitione quadā cōmendationes
meas: quanq̄ à te quidem cumulatē satisfit & mihi
& meis omnibus. Sed uelim sic existimes, hanc fa-
miliam, & hos mihi maximē esse coniunctos uetusa-
state, officijs, beneuolentia. Quamobrem peto à te
maiorē in modum, ut his omnibus in rebus, quantū
tua dignitas, fidesq; patietur, commodes. Id si fece-
ris, erit mihi uehementissimē gratum. Vale

M. T. C. ACILIO PROC. S. P. D. 13. 34.

CNeo Octacilio Nasone utor familiarissimē,
ita prorsus, ut illius ordinis nullo familiari-
us. Nam et humanitate eius, & probitate in cōsue-
tudine quotidiana magnopere delector. Nihil iam
opus est expectare te, quibus eum uerbis tibi com-
mendem, quo sic utor, ut scripsi. Habet is in prouin-
cia tua negotia, quæ procurāt liberti Hilarius, An-
tigonus, Demonstratus: quos tibi, negotiaq; omnia
Nasonis non secus cōmendo, ac si mea essent. Gra-
tissimū mihi feceris, si intellexero hanc cōmenda-
tionem magnum apud te pondus habuisse. Vale.

M. T. C.

P R I M V S.

M.T.C. C. ACILIO PROC. S.P.D. 13.35.

Avitum mihi hospitium est cum Lyfone Lysonis filio Lilybatano, ualdeq; ab eo obseruor: cognouiq; dignum & patre, & auo. Est enim nobilissima familia. Quapropter commendo tibi maiorem in modum rem, domumq; eius. Magnoque opere a te peto, cures, ut is intelligat meam commendationem maximo sibi apud te & adiumento, & ornamento fuisse. Vale.

M.T.C. ACILIO PROC. S. P.D. 13.36. .

CAius Auianus Philoxenus antiquus est hospes meus, & praeter hospitium ualde etiam familiaris: quem Caesar meo beneficio in Nouocornenseis retulit. Nomen autem Auiani consecutus est, q; homine nullo plus est usus, quam Flacco Auiano meo, quemadmodum te scire arbitror, familiarissimo. Quae ego omnia collegi, ut intelligeres non uulgarem esse commendationem hanc meam. Peto igitur abs te, ut omnibus rebus, quod sine molestia tua facere possis, ei commodes, habeasq; in numero tuorum: perficiasq;, ut intelligat has litteras meas magno sibi usui fuisse. Erit id mihi maiorem in modum gratum. Vale.

CIC. PLANC. IMP. CONS. DES. S.P.D. 10.13.

VT primum potestas data est augendae dignitatis tuae, nihil praetermisi in te ornando, quod positum esset aut in praemio uirtutis, aut in honore

L I B E R

inhonore uerborum. Id ex ipso senatusconsulto poteris cognoscere. Ita enim est perscriptum, ut à me de scripto dicta sententia est; quã senatus frequens secutus est summo studio, magnoq; consensu. Ego quanquam ex tuis litteris, quas mihi misisti, perspexeram te magis iudicio bonorum, quam insignibus gloriae delectari: tamen considerandum nobis existimaui, etiam si tu nihil postulares, quantum tibi à Rep. deberetur. Tu contexes extrema cum primis. Qui enim M. Antonium oppresserit is bellum confecerit. Itaq; Homerus non Aiacem, nec Achillem, sed Vlysssem appellauit πολίτης ἴσθ' ἰσθ'. Vale.

M. T. C. C. CASSIO S. P. D. 12. 6.

Qui status rerum fuerit tum, cum has litteras dedi, scire poteris ex C. Tidio Strabone uiro bono, & optimè de Rep. sentiente. Nam quid dicam cupidissimo tui, qui domo & fortunis relictis ad te potissimum profectus sit? Itaq; eum tibi ne commendo quidem: aduentus ipsius ad te, satis eum commendabit. Tu uelim sic existimes, tibiq; persuadeas, omne perfugium bonorum in te, et Bruto esse positum: si, quod nolim, aduersi quid euenerit. Res, cum hæc scribebam, erat in extremum deducta discrimen: Brutus enim Mutinæ uix iam sustinebat. Qui si conseruatus erit, uicimus: sin (quod Dij omen auertant) omnis omnium cursus est ad

P R I M V S

est ad uos. Proinde fac tantum animum habeam, tantumque apparatus, quanto opus est ad uniuersam Remp. recuperandam. Vale.

M. T. C. Q. CORNIFICIO COLLEGAE S. 12. 17.

GRata mihi est uehementer memoria nostrae tua, quam significasti litteris: quam ut conserues, non quod de tua constantia dubitem, sed quidam mos est ita rogandi, rogo. Ex Syria nobis tumultuosiora quaedam nuntiata sunt, quae quia tibi sunt propiora, quam nobis, tua me causa magis mouet quam mea. Romae summum otium est: sed ita, ut malis salubre aliquod, et honestum negotium: quod spero fore, quia uideo id curae esse Caesari. Me scito dum tu absis, quasi occasionem quamdam et licentiam natum scribere audacius: et cetera quidem fortasse, quae etiam tu concederes. Sed proxime scripsi de optimo genere dicendi: in quo saepe suspicatus sum te a iudicio nostro, sic scilicet, ut doctum hominem a non indocto paululum dissidere. Huic tu libro maxime uelim ex animo, si minus gratiae causa, suffragere. Dicam tuis, ut eum, si uelint describant, ad teque mittant. Puto enim, etiam si rem minus probabis, tamen in ista solitudine, quicquid a me profectum sit, iucundum tibi fore. Quod mihi existimationem tuam dignitatemque commendas, facis tu quidem omnium more: sed uelim sic existimes, me, cum amori, quem inter nos mutuū esse intelligam, plurimum tribuere.

LIBER

tum de summo ingenio, & de optimis tuis studijs,
& de spe amplissimæ dignitatis ita iudicare, ut ne
minem tibi anteponam, comparem paucos. Vale.

CIC. THERMO PROPRAET. S.D. 13.55.

Cum mihi multa grata sunt, quæ tu adductus
mea commendatione fecisti: tum in primis,
quod M. Marcilinum, amici atq; interpretis mei fili
um, liberalissimè tractavisti. Venit enim Laodicea,
& tibi apud me, mihiq; propter te gratias maxi
mas egit. Quare quod reliquum est, à te peto, quan
do apud gratos homines beneficium ponis, ut eò li
bentius his commodes, operamq; des, quoad fides
tua patietur, ut socrus adolescentis rea ne fiat. Ego
cum antea studiosè commendabam Marcilium, tum
multò nunc studiosius, quod in longa apparitione,
singularè & propè incredibilem patris Mar
cilij fidem, abstinentiam, modestiamq;
cognoui. Vale.

LIBER II. EPIST.

M. T. CICERO T. P. ATTICO

S. Ad Attic. lib. 3. Epist. 28.

Ex tuis litteris, et ex re ipsa nos funditus peri
isse video. Te oro, ut quibus in rebus mei tui
indigebunt, nostris miserijs ne desis. Ego te ut scri
bis, citò videbo. Plura non scribo; cura ut ualeas.

M. T. C.